

Bản án số: 181/2024/HS-PT

Ngày: 12/3/2024

NHÂN DANH

NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI HÀ NỘI

Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn VĐ

Các Thẩm phán: Ông Phạm VH

Ông Ong TT.

Thư ký phiên tòa: Bà Đặng Thị XT, Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội.

Đại diện Viện kiểm sát nhân cấp cao tại Hà Nội tham gia phiên tòa:
Ông Nguyễn Quang H, Kiểm sát viên cao cấp.

Ngày 12 tháng 3 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, mở phiên tòa xét xử phúc thẩm công khai vụ án hình sự thụ lý số 1180/2023/TLPT-HS ngày 25 tháng 10 năm 2023 đối với bị cáo Hoàng Ngọc C do có kháng cáo của bị cáo và người đại diện hợp pháp của bị cáo đối với Bản án hình sự sơ thẩm số 435/2023/HS-ST ngày 18 tháng 9 năm 2023 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội.

**** Bị cáo có kháng cáo và bị kháng cáo:***

Hoàng Ngọc C, sinh năm 1985; Giới tính: Nam; Nơi ĐKKHKT: Tổ 25, phường Ngọc T, quận Long B, thành phố HN; Quốc tịch: Việt Nam; Dân tộc: Kinh; Tôn giáo: Không; Trình độ văn hóa: 10/12; Nghề nghiệp: Lao động tự do; Con ông Hoàng Văn T và con bà Nguyễn Thị H; Vợ, con: Chưa có. Tiền án, tiền sự: Không.

Bị cáo bị bắt khẩn cấp và bị tạm giữ, tạm giam từ ngày **25/11/2022**; hiện bị cáo đang bị tạm giam tại Trại tạm giam số 1- Công an thành phố Hà Nội. Có mặt.

**** Người đại diện hợp pháp cho bị cáo (có kháng cáo):*** Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1964 (mẹ đẻ bị cáo); ĐKKHKT: Tổ 25, phường Ngọc T, quận Long B, thành phố HN. Có mặt.

**** Người bào chữa cho bị cáo:*** Luật sư Đinh Anh T, Công ty luật TNHH Bảo Thiên, thuộc Đoàn luật sư thành phố Hà Nội. Có mặt.

Trong vụ án còn có đại diện hợp pháp của bị hại không kháng cáo, bị cáo không bị kháng nghị.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo bản án sơ thẩm, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Hoàng Ngọc Chiến là đối tượng có tiền sử nghiện ma túy và có hồ sơ bệnh án tâm thần. Ngày 23/11/2022, Chiến đi mua thức ăn cho cá trên đường Hoàng Hoa Thám, phường Thụy Khuê, quận Tây Hồ, Hà Nội thì nhìn thấy bà Hồng Thu Hương là hàng xóm trước đây của Chiến đang bán hàng nước trước cửa sổ nhà 406, đường Hoàng Hoa Thám. Lúc này, Chiến nhớ ra vào năm 2017, bà Hương bảo anh Đỗ Hoàng Anh (sinh năm 1987; trú tại số 8A, ngõ 29, phố Thụy Khuê, phường Thụy Khuê, quận Tây Hồ, Hà Nội; là cháu bà Hương) đập vỡ gương nhà Chiến nên nảy sinh ý định trả thù bà Hương.

Sáng ngày 25/11/2022, Chiến thuê xe ôm đi từ nhà đến một cửa hàng bán dao trên phố Nguyễn Khuyến, quận Đống Đa, Hà Nội (Chiến không nhớ địa chỉ) mua 01 con dao bầu (loại dao dài 32 cm, có mũi nhọn, cán dao bằng gỗ dài 14cm, lưỡi dao bằng kim loại dài 19cm) với giá 40.000 đồng. Mua xong, Chiến cất dao ở cạp quần phía trước bên phải và mặc áo khoác bên ngoài. Sau đó, Chiến tiếp tục thuê xe ôm đi từ phố Nguyễn Khuyến đến đầu đường Hoàng Hoa Thám, phường Thụy Khuê, quận Tây Hồ, Hà Nội rồi xuống xe. Chiến đi bộ đến đoạn đường vỉa hè trước cửa hiệu thuốc ở số nhà 406, đường Hoàng Hoa Thám, phường Thụy Khuê, thì nhìn thấy bà Hương đang ngồi một mình bán hàng nước trước cửa hiệu thuốc. Chiến dùng tay phải lấy con dao từ cạp quần ra rồi đi đến đứng trước mặt bà Hương, rồi bất ngờ đâm 01 nhát trúng vào cổ trái bà Hương. Khi Chiến rút dao ra thì bà Hương ngã ra đường, chảy nhiều máu. Lúc này, người dân xung quanh hô hoán đuổi bắt Chiến nên Chiến cầm theo dao bỏ chạy về phía đường Hoàng Hoa Thám hướng đi Chợ Bưởi, quận Tây Hồ, Hà Nội. Trên đường bỏ chạy, Chiến vứt con dao xuống đường tại trước cửa nhà số 458, đường Hoàng Hoa Thám, phường Thụy Khuê, quận Tây Hồ, Hà Nội. Khi Chiến chạy đến khu vực ngã ba đường Hoàng Quốc Việt giao với phố Nguyễn Đình Hoàn, quận Cầu Giấy, Hà Nội thì gặp và thuê xe ôm của anh Lê Gia Dũng (sinh năm 1977; trú tại xã Lăng Thành, huyện Yên Thành, tỉnh Nghệ An) chở ra ga Hà Nội, với mục đích trốn vào thành phố Đà Nẵng. Khi anh Dũng chở Chiến đi trên đường Nguyễn Thái Học, phường Văn Miếu, quận Đống Đa, Hà Nội thì Chiến bảo anh Dũng không chở ra ga Hà Nội nữa mà chở về quê của Chiến ở huyện Đan Phượng, Hà Nội nhưng anh Dũng không đồng ý. Chiến xuống xe thanh toán trả anh Dũng 40.000 đồng rồi tiếp tục thuê 01 người lái xe ôm khác (chưa xác định được nhân thân) chở về quê tại xã Liên Hà, huyện Đan Phượng, Hà Nội. Khi về đến nơi, Chiến yêu cầu người lái xe ôm đưa đến cửa hàng tạp hóa của chị Nguyễn Thị Diệp (sinh năm 1987) ở cụm 4, xã Liên Hà, huyện Đan Phượng, Hà Nội là em họ của Chiến để uống nước. Sau đó, Chiến đi bộ từ quán nước của chị Diệp đến nhà vợ chồng anh Nguyễn Văn Hưng (sinh năm 1980) và chị Nguyễn Thị Thảo (sinh năm 1985), là em họ của Chiến ở cụm 4, xã Liên Hà, huyện Đan Phượng, Hà Nội ăn cơm và ở chơi tại nhà anh Hưng. Đến khoảng 16 giờ cùng ngày, Chiến bị Công an quận Tây Hồ phát hiện, bắt giữ về hành vi giết người.

Hậu quả: Bà Hồng Thu Hương bị Hoàng Ngọc Chiến dùng dao nhọn đâm vào cổ và bị thương tích nặng, được mọi người đưa đi cấp cứu tại Bệnh viện Quân y 354, nhưng đã tử vong trước khi đến Bệnh viện.

Tại bản Kết luận giám định pháp y tử thi số 8401/KL-KTHS ngày 20/12/2022 của Phòng Kỹ thuật hình sự - Công an thành phố Hà Nội đối với nạn nhân bà Hồng Thu Hương, kết luận: Nguyên nhân chết của nạn nhân do mất máu cấp không hồi phục do vết thương vùng cổ trái gây đứt động mạch cảnh trái. Thương tích vùng cổ trái do vật sắc nhọn gây nên...”.

Quá trình điều tra vụ án, gia đình Hoàng Ngọc Chiến cung cấp các tài liệu liên quan đến Bệnh án tâm thần của bị can Chiến. Cơ quan điều tra đã quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với Chiến.

Tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 170/KLGĐ ngày 07/6/2023 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương đối với Hoàng Ngọc Chiến kết luận: “...Trước, trong khi thực hiện hành vi phạm tội và tại thời điểm giám định bị can Hoàng Ngọc Chiến bị bệnh Hội chứng nghiện chất dạng Amphetamin. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F15.2. Tại các thời điểm trên bị can đủ khả năng nhận thức và điều khiển hành vi...”.

Đối với anh Lê Gia Dũng là người lái xe ôm chở Hoàng Ngọc Chiến từ khu vực đường Hoàng Quốc Việt, quận Cầu Giấy đến phố Nguyễn Thái Học, phường Văn Miếu, quận Đống Đa, Hà Nội. Kết quả điều tra xác định anh Dũng không biết Chiến vừa thực hiện hành vi giết người nên không phạm tội “Che giấu tội phạm” hoặc tội “Không tố giác tội phạm” theo quy định tại Điều 389, Điều 390 Bộ luật Hình sự. Do đó, Cơ quan điều tra không đề cập xử lý đối với anh Dũng.

Đối với chị Nguyễn Thị Diệp, anh Nguyễn Văn Hưng và chị Nguyễn Thị Thảo là những người có quan hệ họ hàng với Chiến, đã cho Chiến uống nước và ăn cơm sau khi Chiến phạm tội. Kết quả điều tra xác định khi Chiến đến cửa hàng tạp hóa của chị Nguyễn Thị Diệp để uống nước, rồi đến nhà anh Hưng và chị Thảo ăn cơm thì tất cả đều không biết Chiến vừa thực hiện hành vi giết người, nên không phạm tội “Che giấu tội phạm” hoặc tội “Không tố giác tội phạm” theo quy định tại Điều 389, Điều 390 Bộ luật Hình sự. Do đó, Cơ quan điều tra không đề cập xử lý chị Diệp, anh Hưng và chị Thảo về hành vi trên.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 435/2023/HS-ST ngày 18/9/2023, Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội quyết định: Căn cứ điểm n khoản 1 Điều 123, điểm s khoản 1, 2 Điều 51, Điều 40 Bộ luật hình.

Tuyên bố: Bị cáo Hoàng Ngọc Chiến phạm tội “Giết người”.

Xử phạt: Bị cáo Hoàng Ngọc Chiến tử hình, tiếp tục tạm giam để đảm bảo thi hành án. Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm quyết định về trách nhiệm dân sự, xử lý vật chứng, án phí và thông báo quyền kháng cáo theo quy định pháp luật.

Ngày 21/9/2023, bị cáo Hoàng Ngọc Chiến có đơn kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt.

Ngày 25/9/2023, người đại diện hợp pháp của bị cáo là bà Nguyễn Thị Hải có đơn kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt cho bị cáo.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Bị cáo Hoàng Ngọc Chiến và đại diện hợp pháp của bị cáo là bà Nguyễn Thị Hải vẫn giữ nguyên yêu cầu kháng cáo. Bị cáo thừa nhận toàn bộ hành vi như bản án sơ thẩm đã xác định, bị cáo tỏ ra có thái độ ăn năn hối cải; đại diện hợp pháp của bị cáo xác định bị cáo không nghiện ma túy mà bị bệnh tâm thần từ lúc còn nhỏ, đã phải điều trị tại nhiều bệnh viện, thường xuyên nhận thuốc điều trị tâm thần tại Trung tâm y tế quận Tây Hồ trong thời gian dài. Nay bị cáo thực hiện hành vi đâm chết bà Hương, gia đình xác định có trách nhiệm và gửi lời xin lỗi đến gia đình nạn nhân và có nguyện vọng tha thiết được bồi thường nhưng gia đình nạn nhân không yêu cầu. Mong Hội đồng xét xử giảm hình phạt để bị cáo có cơ hội được sống, được chữa bệnh, còn có cơ hội trở về với gia đình, xã hội.

Người bào chữa cho bị cáo không có ý kiến về tội danh, đề nghị HĐXX xem xét bị cáo là người có nhược điểm về thể chất, có hồ sơ bệnh lý tâm thần từ năm 2010 khi bị cáo mới 15 tuổi; nay bị cáo vừa điều trị ở Bệnh viện tâm thần Trung ương mới ra viện được 02 tháng, vẫn đang phải dùng thuốc điều trị thì phạm tội; gia đình bị cáo có bác ruột là Liệt sỹ; gia đình bị cáo đã khắc phục một phần hậu quả nên đề nghị áp dụng thêm điểm b khoản 1 Điều 51 Bộ luật Hình sự, tại phiên tòa gia đình bị cáo vẫn mong muốn được tiếp tục khắc phục hậu quả. Đề nghị HĐXX giảm hình phạt ở mức thấp nhất cho bị cáo được con đường sống trở về với xã hội và gia đình.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội nêu quan điểm: Kháng cáo của bị cáo và đại diện hợp pháp của bị cáo trong thời hạn nên cần được chấp nhận để xét.

Bị cáo có tiền sử điều trị bệnh tâm thần, các lần khám điều trị có kết luận nguyên nhân bị cáo bị bệnh khác nhau nhưng gia đình không khiếu nại; quá trình điều trị chỉ biết dùng thuốc do Nhà nước cấp theo bảo hiểm y tế. Nay kháng cáo chỉ xin giảm nhẹ hình phạt.

Xét hành vi phạm tội của bị cáo đã được xác định tại bản án sơ thẩm là đúng quy định, có cơ sở. Bị cáo không bị áp dụng tình tiết tăng nặng; thành khẩn khai nhận, gia đình đã nộp 50 triệu đồng khắc phục hậu quả. Bị cáo có nhược điểm về tâm thần tuy tại kết luận trước, trong và sau khi phạm tội bị cáo có đủ năng lực nhận thức. Căn cứ vào hồ sơ bệnh án bị cáo có bệnh tâm thần nên cần áp dụng điểm q khoản 1 Điều 51 Bộ luật Hình sự chưa được áp dụng. Do vậy hình phạt đã tuyên tại bản án sơ thẩm với bị cáo là nặng; tại phiên tòa gia đình bị cáo có nguyện vọng nộp thêm tiền bồi thường cho gia đình bị hại. Vì vậy cần chấp nhận kháng cáo giảm hình phạt cho bị cáo mức hình phạt chung thân là phù hợp.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được thẩm tra, tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1] Về tố tụng: Hành vi, quyết định tố tụng của cơ quan tiến hành tố tụng cấp sơ thẩm đã thực hiện đúng về thẩm quyền, trình tự, thủ tục quy định tại Bộ luật Tố tụng hình sự.

Kháng cáo của bị cáo Hoàng Ngọc Chiến và đại diện hợp pháp của bị cáo là bà Nguyễn Thị Hải trong hạn luật định đủ điều kiện xem xét theo thủ tục phúc thẩm. Tại phiên tòa không có thêm tài liệu gì mới.

[2] Về nội dung: Xét kháng cáo của bị cáo Hoàng Ngọc Chiến và đại diện hợp pháp của bị cáo là bà Nguyễn Thị Hải về xin giảm hình phạt cho bị cáo:

Tại phiên tòa phúc thẩm, bị cáo Hoàng Ngọc Chiến thành khẩn khai nhận hành vi phạm tội như bản án sơ thẩm quy kết là đúng phát luật, không oan. Lời khai nhận tội của bị cáo tại phiên tòa hoàn toàn phù hợp với lời khai của bị cáo tại Cơ quan điều tra; lời khai của người làm chứng; đồng thời phù hợp với các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ vụ án như: Biên bản khám xét; Biên bản khám nghiệm hiện trường; các kết luận giám định, vật chứng thu giữ... cùng các tài liệu, chứng cứ khác có trong hồ sơ vụ án. Hội đồng xét xử có đủ căn cứ xác định:

Hồi 12 giờ 05 phút ngày 25/11/2022, tại khu vực phía trước cửa số nhà số 406, phố Hoàng Hoa Thám, phường Thụy Khuê, quận Tây Hồ, thành phố Hà Nội, do có mâu thuẫn nhỏ từ năm 2017 nên Hoàng Ngọc Chiến đã dùng tay phải cầm 01 con dao dài 32cm (cán dao bằng gỗ dài 14cm, lưỡi dao bằng kim loại dài 19cm đầu dao nhọn) đâm 01 nhát trúng vào vùng cổ bên trái của bà Hồng Thu Hương làm bà Hương bị tử vong tại hiện trường do mất máu cấp không hồi phục.

Hành vi của bị cáo Hoàng Ngọc Chiến thực hiện đã gây ra cái chết của bà Hương như bản án sơ thẩm đã quy kết. Vì vậy, tại bản án sơ thẩm đã xét xử bị cáo về tội “Giết người” theo quy định tại điểm n khoản 1 Điều 123 Bộ luật Hình sự là có căn cứ, đúng pháp luật.

[2.1]. Xét kháng cáo của bị cáo và đại diện hợp pháp của bị cáo, HĐXX thấy: Hành vi của bị cáo là đặc biệt nghiêm trọng, đã tước đoạt tính mạng của bà Hồng Thu Hương, gây đau thương tang tóc cho gia đình người bị hại, xâm phạm đến trật tự trị an xã hội. Vì vậy, cần có mức hình phạt thỏa đáng nhằm cải tạo giáo dục riêng và phòng ngừa chung.

Khi quyết định hình phạt, Tòa án cấp sơ thẩm đã xem xét đầy đủ các tình tiết giảm nhẹ TNHS như: Trong quá trình điều tra và tại phiên tòa bị cáo thành khẩn khai báo; gia đình bị cáo đã tự nguyện bồi thường 50.000.000đ nộp vào Cục Thi hành án dân sự; bị cáo có nhân thân tốt, chưa có tiền án tiền sự; lần đầu phạm tội; bị cáo có bác ruột là Liệt sỹ; trước khi phạm tội từ năm 2013 bị cáo bị bệnh tâm thần phân liệt thể không biệt định và điều trị ngoại trú đến tháng 6/2018 (bút lục 109-121); từ năm 2018 đến năm 2022 bị cáo tiếp tục điều trị bệnh tâm thần (bút lục 104-108) nhưng là nghiện chất Amphetamin. Vì vậy, cấp sơ thẩm áp dụng điểm s khoản 1, 2 Điều 51 Bộ luật Hình sự đối với bị cáo là có căn cứ. Tại bản án sơ thẩm xác định: **Kết quả giám định pháp y tâm thần thể hiện trước, trong, sau khi thực hiện hành vi phạm tội bị cáo đủ khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.** Tuy nhiên, căn cứ vào biên bản xác minh và lời khai của nhiều người dân sống cùng tổ dân phố với gia đình bị cáo đều xác định bị cáo bị bệnh tâm thần từ nhỏ;

Tại phiên tòa, người đại diện hợp pháp của bị cáo xác định bị cáo nhiều lần phải đi điều trị bệnh tâm thần ở nhiều bệnh viện khác nhau. Căn cứ vào các tài liệu có trong hồ sơ vụ án thể hiện: Bị cáo điều trị bệnh tâm thần từ năm 2010 qua nhiều lần điều trị ở nhiều cơ sở y tế khác nhau; mỗi lần điều trị có kết luận về nguyên nhân gây bệnh khác nhau; bị cáo thường xuyên được nhận thuốc điều trị tâm thần tại Trung tâm y tế quận Tây Hồ trong thời gian dài; phạm tội lần này khi bị cáo vừa điều trị ở Bệnh viện tâm thần Trung ương mới ra viện được 02 tháng, vẫn đang phải dùng thuốc điều trị thì phạm tội; gia đình bị cáo có bác ruột là Liệt sỹ; gia đình bị cáo đã khắc phục một phần hậu quả nên cần áp dụng thêm điểm b, q khoản 1 Điều 51 Bộ luật Hình sự để giảm nhẹ và quyết định mức hình phạt **chung thân đối với bị cáo là phù hợp như** quan điểm của Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội và của Luật sư bào chữa cho bị cáo là có căn cứ, được chấp nhận.

[3]. Về án phí: Bị cáo và đại diện hợp pháp của bị cáo kháng cáo được chấp nhận nên không phải chịu án phí hình sự phúc thẩm theo quy định.

Vì các lẽ trên;

Căn cứ điểm b khoản 1 Điều 355; Điều 357 của Bộ luật Tố tụng hình sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về án phí và lệ phí Tòa án;

QUYẾT ĐỊNH:

[1]. Chấp nhận kháng cáo của bị cáo Hoàng Ngọc Chiến và đại diện hợp pháp của bị cáo bà Nguyễn Thị Hải. Sửa một phần Bản án hình sự sơ thẩm số 435/2023/HS-ST ngày 18 tháng 9 năm 2023 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội. Cụ thể:

Căn cứ: Điểm n khoản 1 Điều 123, điểm b, s, q khoản 1, khoản 2 Điều 51, Điều 39 Bộ luật Hình sự.

Tuyên bố: Bị cáo Hoàng Ngọc Chiến phạm tội “Giết người”.

Xử phạt: Bị cáo Hoàng Ngọc Chiến tù chung thân, thời hạn tù tính từ ngày 25/11/2022.

[2]. Về án phí: Bị cáo và đại diện hợp pháp của bị cáo không phải chịu án phí hình sự phúc thẩm.

[3]. Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, không bị kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án./.

Nơi nhận:

- Vụ I - TANDTC;
- VKSNDCC tại Hà Nội;
- TAND Tp Hà Nội;
- VKSND Tp Hà Nội;
- Công an Tp Hà Nội;
- Cục THADS Tp Hà Nội;
- Bị cáo (qua TTG);
- Đại diện HP của bị cáo;
- Lưu HS, PHCTP.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Nguyễn VĐ

